

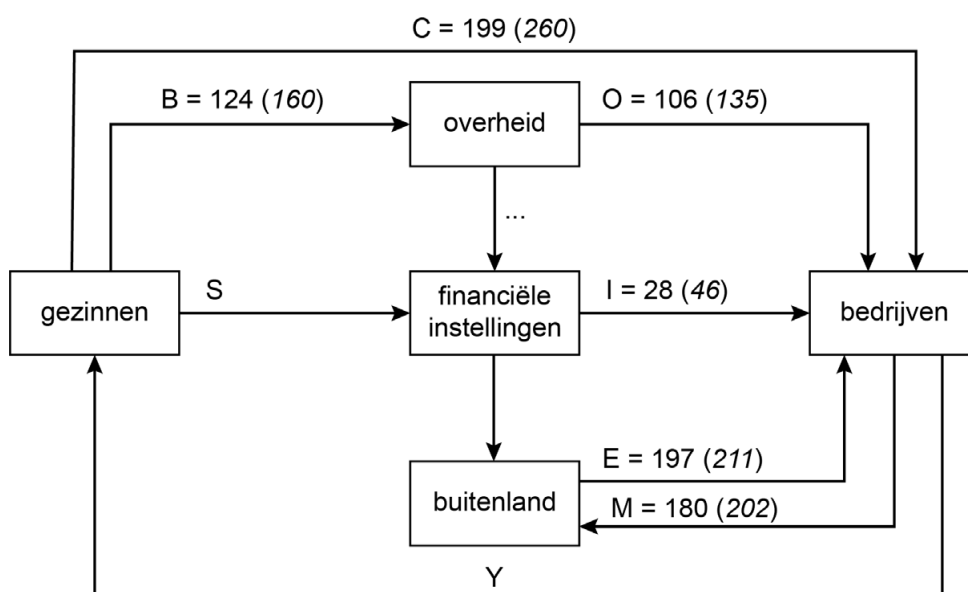
Opgave 1 Macro-economische ontwikkelingen

De Ministers van Economische Zaken en Financiën willen van het Nationaal Bureau voor de Statistiek (NBS) weten hoe de macro-economische ontwikkeling van het land is geweest. Daarom hebben onderzoekers van het NBS een drietal onderzoeksvragen geformuleerd:

- 1 Heeft de economie van het land in de periode 2000-2019 beter of slechter gepresteerd dan de trendmatige groei van de voornaamste handelspartners? Het nationaal inkomen van de handelspartners groeide gemiddeld met 1% per jaar.
- 2 Wat is de invloed van de overheid op de conjunctuur geweest?
- 3 Hoe kan de structurele groei worden bevorderd?

De onderzoekers hebben een macro-economisch kringloopmodel ontwikkeld (zie figuur 1) voor de jaren 2000 en 2019. In beide onderzochte jaren was er sprake van bestedingsevenwicht.

Figuur 1 Kringloopmodel in 2000 (en 2019 tussen haakjes) in miljarden euro's

- B = belastingen
 - C = particuliere consumptie
 - E = export van goederen en diensten
 - I = bedrijfsinvesteringen
 - M = import van goederen en diensten
 - O = overheidsbestedingen
 - S = particuliere besparingen
 - Y = nationaal inkomen
- (vervangingsinvesteringen en afschrijvingen blijven buiten beschouwing)

- 1p 1 Laat met een berekening zien dat het nationaal inkomen € 350 miljard bedraagt in 2000.
- 2p 2 Heeft het land in 2000-2019 beter of slechter dan het beschreven trendmatige gemiddelde van de voornaamste handelspartners gepresteerd? Motiveer je keuze met een berekening.
- 2p 3 Leg aan de hand van het kringloopmodel uit of de overheid in 2019 een positieve of negatieve bijdrage heeft geleverd aan het totaal van de bestedingen.

Het nationaal spaarsaldo is al jaren (sterk) positief. Vanuit het buitenland ontstaat er kritiek op het structureel positieve nationaal spaarsaldo. De onderzoekers beweren daarom: "Het nationaal spaarsaldo en het overheidssaldo in 2019 tonen aan dat de overheid begrotingsbeleid kan voeren om het handelsoverschot te beperken. Dit heeft vervolgens gevolgen voor de conjunctuur van het eigen land en de buurlanden."

- 2p 4 Leg de bewering van de onderzoekers uit.

De onderzoekers concluderen: "Bij eenzelfde inzet van productiefactoren kan door extra investeringen in R&D de structurele groei van de economie worden bevorderd."

- 2p 5 Leg de conclusie van de onderzoekers uit. Betrek de totale factorproductiviteit in je antwoord.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.